

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna, soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **B. N. N.**, zast. Mgr. Nad'ou Smetanovou, advokátkou se sídlem 28. října 1001/3, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 1. 2019, čj. OAM-465/ZA-ZA11-H10-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 9. 1. 2020, čj. 4 Az 6/2019-24,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d ň ě n í :

[1] Žalobce podal dne 31. 5. 2018 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Uvedl, že mu ve Vietnamu hrozí nebezpečí ze strany lichvářů, od nichž si půjčil peníze na léčbu své matky. Peníze jim dosud nesplatil, protože nevydělává dost. Lichváři mu již vyhrožovali, že ho zabijí, pokud dluh nesplatí. Jednou ho dokonce na noc a den odvezli k sobě domů. Na policii se žalobce neobrátil, protože by ho pak určitě zabili. Navíc v zemi bují korupce, takže by se mu stejně pomoci nedostalo.

[2] Žalovaný posoudil žalobcovu žádost a mezinárodní ochranu mu neudělil. Z žalobcovy výpovědi ani ze zpráv o zemi původu neplyne, že by mu ve Vietnamu hrozila vážná újma, která by odůvodnila udělení mezinárodní ochrany. Obavu z lichvářů měl žalobce nejdříve sdělit vnitrostátním orgánům. Až poté, co by mu tyto orgány odepřely pomoc, by se žalovaný zabýval žalobcovými obavami z lichvářů.

[3] Žalobce se proti neudělení azylu bránil podáním žaloby k městskému soudu. Městský soud neshledal žádné pochybení v postupu ani v závěrech žalovaného a žalobu zamítl. Ze zpráv o zemi původu vyplynulo, že s problémy se státními orgány se ve Vietnamu potýkají politicky angažované osoby, což žalobce není. Nebyl proto důvod, aby se na státní orgány neobrátil s prosbou o pomoc.

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost. Namítá v ní, že žalovaný nezjistil řádně skutkový stav, neboť nedoplnil dokazování o další pohovor se stěžovatelem. Stěžovatel by v něm mohl rozptýlit pochybnosti žalovaného o tom, zda stěžovateli hrozí v zemi původu nebezpečí kvůli lichvářům. Rovněž zprávy o zemi původu měly být podle stěžovatele doplněny. Městský soud navíc tyto námitky uplatněné také v žalobě nevypořádal přezkoumatelně. Chybný je i závěr soudu, že se měl stěžovatel obrátit s žádostí o pomoc na státní orgány. Z judikatury NSS totiž plyne, že to není nutné, pokud lze očekávat, že by mu pomoc nebyla poskytnuta.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že doplňující pohovor se stěžovatelem nepovažoval za hospodárny ani nutný, protože stěžovatel měl možnost sdělit všechny podstatné skutečnosti při prvním pohovoru, případně je mohl kdykoliv během řízení písemně doplnit a doložit. Žalovaný dále trval na tom, že stěžovatel byl povinen požádat o pomoc proti lichvářům nejdříve vietnamské státní orgány.

[6] Ve věcech mezinárodní ochrany se NSS po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda podaná kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS).

[7] Kasační stížnost je nepřijatelná.

[8] Nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu by zakládala přijatelnost kasační stížnosti, pokud by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, NSS proto tuto námitku posoudil předběžně. Rozsudek městského soudu ovšem není nepřezkoumatelný. Z rozsudku je patrné, jaký skutkový stav vzal soud za rozhodný a jak posoudil namítané skutečnosti. Stěžovatel tak patrně nesouhlasí s tím, k jakým závěrům městský soud ve vztahu k těmto námitkám dospěl (soud neshledal pochybení v postupu žalovaného, který dokazování nedoplnil, a vysvětlil proč). To však není otázka přezkoumatelnosti, ale právního posouzení.

[9] NSS dále konstatuje, že žalovaný ve svém rozhodnutí vysvětlil, proč stěžovatel nesplňuje ani podmínky pro udělení azylu, ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Žalovaný také uvedl, z jakých skutečností své závěry vyvodil a proč považuje skutkový stav za dostatečně zjištěný. Městský soud posoudil věc v souladu s ustálenou judikaturou NSS k nestátním původcům pronásledování, podle které žádost o mezinárodní ochranu, jejíž jedinými důvody jsou toliko potíže se soukromými osobami v domovském státě, nemůže být bez dalšího důvodná. Důvodem pro udělení mezinárodní ochrany mohou být pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se žadatel skutečně domáhal poskytnutí ochrany, nebyly schopny či ochotny poskytnout ochranu před takovým jednáním (srov. např. rozsudky NSS ze dne 27. 8. 2003, čj. 4 Azs 5/2003-51, ze dne 10. 3. 2004, čj. 3 Azs 22/2004-48, či ze dne 31. 1. 2007, čj. 2 Azs 81/2006-85). Neschopnost či neochotu orgánů domovského státu pomoci stěžovateli však nelze vyvodit pouze z toho, že je ve Vietnamu určitá míra korupce a že jsou tam političtí aktivisté pronásledováni. Stěžovatel s vietnamskými státními orgány nikdy žádné problémy neměl ani nebyl politicky aktivní.

[10] Ze správního spisu (včetně zpráv o zemi původu) přitom nevyplývají skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit, že orgány Vietnamu by nebyly schopny či ochotny stěžovateli poskytnout účinnou ochranu, pokud by se na ně obrátil. Na věci by nic nezměnily ani doplněné informace o zemi původu, jichž se stěžovatel domáhal, protože se nijak netýkaly okolností stěžovatelova případu (tj. schopnosti či ochoty vietnamských orgánů zabývat se obecnou kriminalitou, jako je vydírání s ekonomickou motivací). NSS navíc upozorňuje na rozhodnutí, v nichž se právě praktikami věřitelů a poskytováním ochrany státními orgány ve Vietnamu již několikrát zabýval (např. usnesení ze dne 30. 9. 2008, čj. 2 Azs 60/2008-58; ze dne 21. 7. 2016, čj. 4 Azs 139/2016-23; nebo ze dne 11. 3. 2020, čj. 2 Azs 279/2019-45).

[11] NSS je tedy přesvědčen, že v této věci nevystala žádná právní otázka, která by doposud nebyla judikaturou jednotně řešena, ani taková otázka, kterou by bylo třeba řešit odlišně. Soud ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost (§ 104a s. ř. s.).

pokračování

[12] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. července 2020

Zdeněk Kühn
předseda senátu